

Ceturtdiena, 2009. gada 2. aprīļa

Eiropas Savienības pilsonības problēmas un nākotnes izredzes

P6_TA(2009)0204

Eiropas Parlamenta 2009. gada 2. aprīļa rezolūcija par Eiropas Savienības pilsonības problēmām un nākotnes izredzēm (2008/2234(INI))

(2010/C 137 E/03)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu un jo īpaši tās V sadaļu "Pilsonu tiesības",
- ņemot vērā Komisijas 2008. gada 15. februāra ziņojumu "Piektais ziņojums par Eiropas Savienības pilsonību (2004. gada 1. maijs – 2007. gada 30. jūnijs)" (COM(2008)0085),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvu 2004/38/EK par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā ⁽¹⁾ (Brīvas pārvietošanās direktīva),
- ņemot vērā Reģionu komitejas pēc pašas iniciatīvas veidoto 2008. gada 9. oktobra atzinumu "Iedzīvotāju tiesības: pamattiesību un no Eiropas Savienības pilsonības izrietošo tiesību veicināšana" ⁽²⁾,
- ņemot vērā tā Reglamenta 45. pantu un 112. panta 2. punktu,
- ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ziņojumu un Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas un Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas, Juridiskās komitejas, Konstitucionālo jautājumu komitejas un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumus (A6-0182/2009),
- A. tā kā kopējā tirgus un ekonomikas integrācija tuvojas noslēgumam, bet Eiropas Savienības pilsonības tiesiskais pamats joprojām ir attīstības stadijā;
- B. tā kā saskaņā ar EK līguma 17. pantu, ko ar Māstrihtas līgumu pievienoja EK līgumam, "ikviena persona, kam ir kādas dalībvalsts pilsonība, ir Savienības pilsonis", un šo principu vēl vairāk nostiprina Amsterdams līgums, kurš nosaka, ka "Savienības pilsonība papildina, nevis aizstāj valsts pilsonību";
- C. tā kā tādēļ ES pilsonība papildina dalībvalsts pilsonību, un tās kā tādas piešķiršanu nosaka katra dalībvalstis, pamatojoties uz tās tiesību aktiem, kas dalībvalstīs atšķiras;
- D. tā kā Eiropas Savienības pilsoņa identitātes pamatā var būt vienīgi nacionālā identitāte, un Komisijai uzmanību vajadzētu vērst uz to, ka dziļā nabadzībā dzīvojošiem cilvēkiem un cilvēkiem ar zemu izglītības līmeni, arī romiem, nav pieejams tāds informācijas daudzums, kas varētu palielināt viņu informētību par ES jautājumiem; tā kā šo personu aizvien lielākā atstumtība no ES sabiedrībā samazina gan viņu pilsonības, gan Eiropas Savienības pilsonības vērtību;
- E. tā kā tomēr, neskarot atsevišķu dalībvalstu pilnvaras noteikt pilsonības iegūšanas un atņemšanas veidus, 1999. gada 15. un 16. oktobra Tamperes Eiropadome atbalstīja "mērķi, ka trešo valstu valstspiederīgajiem, kas ilgtermiņā likumīgi uzturas kādā dalībvalstī, ir jāpiedāvā iespēja iegūt tās dalībvalsts pilsonību, kurā viņi uzturas";

⁽¹⁾ OV, L 158, 30.4.2004., 77. lpp.

⁽²⁾ OV C 325, 19.12.2008., 76. lpp.

Ceturtdiena, 2009. gada 2. aprīļa

- F. tā kā ikvienam Eiropas Savienības pilsonim ir tiesības balsot un kandidēt pašvaldību un Eiropas Parlamenta vēlēšanās dalībvalstī, kas ir tā pastāvīgā dzīves vieta, ar tādiem pašiem nosacījumiem, kā šīs valsts pilsoņiem;
- G. tā kā ir svarīgi Eiropas Savienības pilsoņiem piešķirt tiesības balstot un kandidēt vietējo pašvaldību vēlēšanās dzīvesvietas dalībvalstī, lai radītu patiesu piederības sajūtu šai dalībvalstij;
- H. tā kā dažās dalībvalstīs patlaban ir apdraudētas EK līguma 19. pantā noteiktās Eiropas Savienības pilsoņu tiesības balsot un kandidēt vietējo pašvaldību un Eiropas Parlamenta vēlēšanās, jo Eiropas Savienības iedzīvotājiem, kuri ir citas dalībvalsts pilsoņi, nav tiesību kļūt par politisko partiju biedriem tajā dalībvalstī, kur viņi varētu izmantot šīs tiesības;
- I. tā kā tiesības iesniegt lūgumrakstu Eiropas Parlamenta Lūgumrakstu komitejai un vērsties pie Eiropas Ombuda ir būtisks Eiropas Savienības pilsoņiem pieejams līdzeklis strīdu izšķiršanai ārpusstiesas ceļā;
- J. tā kā pēc Eiropas Savienības paplašināšanās ievērojami ir pieaudzis to Eiropas Savienības pilsoņu skaits, kas dzīvo dalībvalstī, kas nav to izcelsmes valsts;
- K. tā kā EK līguma 20. pants — lai arī diemžēl ierobežots, jo attiecas tikai uz tām situācijām, kad kādas dalībvalsts pilsonis uzturas trešā valstī, kurā nav šīs dalībvalsts pārstāvniecības — ikvienam Eiropas Savienības pilsonim paredz tiesības uz jebkuras šajā trešā valstī pienācīgi pārstāvētas dalībvalsts diplomātisko un konsulāro iestāžu aizsardzību; tā kā šīs tiesības nevar atbilstīgi izmantot, ja nav skaidri noteiktu un saistošu praktisku noteikumu un protokolu, kas jāievēro konsulārajām iestādēm;
- L. tā kā līdz šim ir pieņemts tikai viens saistošs tiesību akts, proti, Lēmums 95/553/EK ⁽¹⁾, kurš stājās spēkā 2002. gadā un kurā ir tikai viena lapa, tādējādi nespējot izveidot visaptverošu sistēmu, lai palīdzētu ārzemēs dzīvojošiem Eiropas Savienības pilsoņiem krīzes situācijā un mazinātu viņu ciešanas, lai gan tajā pašā EK līguma 20. pantā dalībvalstīm ir noteikts pienākums, kas paredz, ka tās “savstarpēji nosaka vajadzīgos noteikumus un sāk starptautiskas sarunas, lai nodrošinātu šādu aizsardzību”;
- M. tā kā, jo īpaši krīzes situācijā un personīgo ciešanu laikā, efektīva diplomātiskā un konsulārā aizsardzība, ko sniedz ārpus Eiropas Savienības teritorijas, ievērojot vienlīdzīgu attieksmi pret visām dalībvalstīm un visiem Eiropas Savienības pilsoņiem, ievērojami uzlabotos pilsoņu vērtējums attiecībā uz priekšrocībām, ko rada dalība Eiropas Savienībā,
1. atzinīgi vērtē to, ka Lisabonas līgums nodrošina iespēju vienam miljonam Eiropas Savienības pilsoņu no dažādām dalībvalstīm kopīgi aicināt Komisiju iesniegt likumdošanas iniciatīvas, un uzskata, ka šādas tiesības ievērojami uzlabos eiropiešu informētību par Eiropas Savienības pilsonību; atgādina, ka pārredzamība un demokrātiskā līdzdalība jānodrošina, izmantojot dažādu veidu partnerību starp ES un dalībvalstīm, reģionālām un vietējām iestādēm, sociālajiem partneriem un pilsonisko sabiedrību; aicina Komisiju izstrādāt pārskatāmas un viegli saprotamas procedūras “pilsonības iniciatīvas” īstenošanai, lai Eiropas Savienības pilsoņiem nodrošinātu iespēju efektīvi ierosināt tiesību aktus tūlīt pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā; lai gan cer, ka tas nebūs nepieciešams, uzsver, ka Komisijai būtu jāiestrādā šīs iniciatīvas iesniegšanas tiesības savās politikās neatkarīgi no līguma galīgā statusa;
2. atzīmē, ka Eiropas Savienības pilsoņu tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā nedrīkst skatīt atrauti no citām ES tiesībām un pamatprincipiem, piemēram, darba ņēmēju pārvietošanās brīvības un pakalpojumu sniegšanas brīvības; un tādēļ aicina dalībvalstis atcelt savus pašreizējos šķēršļus, kas izveidoti saskaņā ar pievienošanās līgumiem, lai ikvienam pilsonim ļautu izmantot visas savas tiesības;

⁽¹⁾ Padomes Sanāksmē Pieņemtais Dalībvalstu Valdību Pārstāvju 1995. gada 19. decembra lēmums par Eiropas Savienības pilsoņu aizsardzību diplomātiskajās un konsulārajās pārstāvniecībās (OV L 314, 28.12.1995., 73. lpp.).

Ceturtdiena, 2009. gada 2. aprīļa

3. ņemot vērā Līgumā ietvertos brīvas pārvietošanās, nediskriminācijas un pilsoņu tiesību pamatprincipus, ierosina Komisijai turpināt izmantot visus pieejamos līdzekļus, lai pēc iespējas drīz panāktu visu jaunajām dalībvalstīm piemēroto pārejas režīmu atcelšanu;
4. pauž bažas par spēkā esošo direktīvu, jo īpaši Brīvas pārvietošanās direktīvas, neefektīvo piemērošanu, kas rada neskaitāmas problēmas saistībā ar brīvas pārvietošanās un citām Eiropas Savienības pilsoņu tiesībām, un aicina visas iesaistītās puses precīzi un pilnībā transponēt un piemērot Kopienas *acquis*;
5. aicina Komisiju sagatavot to šķēršļu sarakstu, ar ko saskaras Eiropas Savienības pilsoņi, kuri vēlas pilnībā un netraucēti izmantot personu brīvas pārvietošanās tiesības un citas ES pilsoņu priekšrocības, turklāt aicina Komisiju rezultātus iekļaut pārskatā, lai nodrošinātu šo šķēršļu pilnīgu un efektīvu likvidēšanu;
6. ņemot vērā *Eurobarometer Flash 213* (2007. gada *Eurobarometer* aptaujas) datus, kas liecina, ka tikai 31 % respondentu uzskata sevi par labi informētiem par savām Eiropas Savienības pilsoņu tiesībām, uzskata, ka ir svarīgi pieņemt efektīvu informācijas un komunikācijas pieeju, kuras mērķis būtu informēt Eiropas Savienības pilsoņus par viņu tiesībām un pienākumiem un palīdzēt viņiem aktīvi iesaistīties ES lēmumu pieņemšanā, tādējādi ļaujot patiesi īstenot līdzdalības demokrātiju;
7. ar nožēlu konstatē, ka Piektajā ziņojumā par Eiropas Savienības pilsonību nav iekļauts neviens konkrēts priekšlikums par pilsoņu tiesību izmantošanu, kā arī par dalībvalstu pienākumu aizsargāt šīs tiesības praksē; aicina Sestajā ziņojumā nākt klajā ar iniciatīvu šajā jautājumā;
8. pauž neapmierinātību ar to, ka Komisija, sagatavojot Piekto ziņojumu, nav apspriedusies ar pilsonisko sabiedrību, un cer, ka šāda apspriešanās notiks, sagatavojot Sesto ziņojumu, ko Komisija apsolicējusi;
9. aicina Komisiju pārskatīt tās programmu "Eiropa pilsoņiem", lai uzlabotu komunikāciju ar vidusmēra Eiropas Savienības pilsoņiem, un nodrošināt tās plašu izplatīšanu; konstatē — lai gan strukturāls atbalsts Briselē izvietotajām ideju laboratorijām un zinātniskās pētniecības institūtiem ir būtisks, šīs organizācijas dara maz, lai informētu pilsoņus, kas vēl nav saņēmuši informāciju; aicina Komisiju novirzīt tās finansējumu reģionālajām un vietējām pilsoniskās sabiedrības un sociālo partneru organizācijām, kas neatrodas Briselē, un nākotnē īstenot veiksmīgajai programmai "Jaunatne darbībā" 2007.– 2013. gadam līdzīgas programmas, lai palīdzētu vietējām un reģionālajām valsts iestādēm informēt iedzīvotājus par viņu kā Eiropas Savienības pilsoņu tiesībām; tā kā priekšlikumiem par daudzvalodību nav jāaprobežojas tikai ar dalībvalstu galvenajām vai oficiālajām valodām, aicina dalībvalstis informāciju par Eiropas Savienības pilsonību izplatīt arī reģionālajās un minoritāšu valodās;
10. ņemot vērā cita starpā to Eiropas Savienības pilsoņu nelielo skaitu, kas dzīvo dalībvalstī, kuras pilsoņi viņi nav un kuri savā dzīvesvietā izmanto tiesības balsot un kandidēt Eiropas Parlamenta un vietējo pašvaldību vēlēšanās, kā arī tos praktiskos šķēršļus, kas eventuālajiem vēlētajiem pārāk bieži jāpārvar, īstenojot savas tiesības, uzskata, ka 2009. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanas jāuztver kā iespēja sagatavot un piemērot Eiropas mēroga rīcības plānu, kas paredzēts, lai Eiropas Savienības pilsoņi attīstītu savu ES identitāti un palielinātu informētību par savām tiesībām;
11. aicina sievietes daudz plašāk piedalīties politikā un lēmumu pieņemšanā, lai veicinātu Eiropas integrāciju; šajā nolūkā uzskata, ka uz sievietēm jāorientē tieši viņām paredzētas informēšanas kampaņas, lai dotu iespēju viņām kā Eiropas Savienības pilsonēm pilnībā izmantot savas tiesības un aktīvāk iesaistīties politiskajos grupējumos, politikā, kā arī pasākumos saistībā ar vietējo iestāžu darbu viņu dzīvesvietas dalībvalstīs;
12. norāda, ka steidzami jāuzsāk labākas un efektīvākas informēšanas kampaņas, kas jauniešu vidū veicinātu Eiropas Savienības pilsoņu tiesības, piemēram, "pilsoņu programmas" izveide skolās un universitātēs, lai sagatavotu jauno paaudzi aktīvai pilsoniskai līdzdalībai;
13. uzskata, ka dalībvalstīm Eiropas dimensija ir jāiekļauj pamatskolas un vidusskolas mācību programmās;
14. aicina Eiropas universitātes izmantot to rīcībā esošos finanšu līdzekļus, lai palielinātu to studentu procentuālo daļu, kuri piedalās *Erasmus* apmaiņas programmās;

Ceturtdiena, 2009. gada 2. aprīļa

15. aicina Komisiju ierosināt citas konsolidētas un precizētas direktīvas, kas uzlabotu brīvas pārvietošanās un citas Eiropas Savienības pilsoņu tiesības citās jomās, tostarp profesionālās mobilitātes, pensiju un sociālo tiesību pārvedamības un profesionālo kvalifikāciju un zinātnisko grādu savstarpējās atzīšanas jomās;
16. norāda, ka tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties ES teritorijā nebūs iespējams izmantot pilnībā, ja papildus citiem pasākumiem netiks ieviesta efektīva profesionālo kvalifikāciju atzīšanas sistēma; tādēļ mudina Komisiju un dalībvalstis, rīkojoties savas kompetences jomās, lielākai daļai Eiropas Savienības pilsoņu dot iespēju saglabāt savu profesionālo kvalifikāciju, kas iegūta vienā dalībvalstī, bet atzīstama atbilstīgajā profesijā citā dalībvalstī, un strādāt šajā profesijā ar tādiem pašiem nosacījumiem, kādi paredzēti attiecīgās dalībvalsts pilsoņiem;
17. aicina dalībvalstis pārskatīt savus pilsonības likumus un pārbaudīt, kādas ir iespējas nepilsoņiem atvieglot pilsonības iegūšanu un visu tiesību izmantošanu, tādējādi pārvarot diskrimināciju starp pilsoņiem un nepilsoņiem, jo īpaši Eiropas Savienības iedzīvotājiem;
18. uzskata, ka būtu vēlams sekmēt pieredzes apmaiņu attiecībā uz dažādās dalībvalstīs pastāvošām naturalizācijas sistēmām, lai ciešāk saskaņotu atbilstības kritērijus un procedūras Eiropas Savienības pilsonības jomā — neskarot atsevišķu dalībvalstu pilnvaras noteikt pilsonības iegūšanas un atņemšanas veidus — un tādējādi samazinātu diskrimināciju, kas izriet no atšķirīgajām tiesību sistēmām;
19. uzskata, ka bezvalstnieki, kas pastāvīgi dzīvo kādā no dalībvalstīm, Eiropas Savienībā ir unikālā situācijā; pauž bažas par to, ka dažas dalībvalstis piemēro tiem nepamatotas prasības vai prasības, kas nav īsti nepieciešamas, lai iegūtu pilsonību; šai saistībā aicina attiecīgās dalībvalstis sistemātiski rast taisnīgus risinājumus, kas pamatoti uz starptautisko organizāciju ieteikumiem; uzskata, ka tiem bezvalstniekiem, kas pastāvīgi uzturas dalībvalstīs, jāpiešķir balsošanas tiesības vietējo pašvaldību vēlēšanās;
20. atgādina dalībvalstīm, vietējām pašvaldības iestādēm un imigrantiem, ka visi Padomes Kopējās integrācijas programmas imigrantu integrācijai Eiropas Savienībā (14615/04) noteikumi ir jāpiemēro vienādi;
21. uzskata, ka imigrantu integrācijai jābūt galvenajam priekšnoteikumam, lai savas dzīvesvietas dalībvalstīs viņi varētu izmantot savas tiesības; tādēļ aicina dalībvalstis ātri un pilnībā īstenot ieteikumus, kas izklāstīti Komisijas 2005. gada 1. septembra paziņojumā "Kopīgā integrācijas programma — Ietvars trešo valstu pilsoņu integrācijai Eiropas Savienībā" (COM(2005)0389);
22. uzskata, ka ES un dalībvalstis ir kopīgi atbildīgas par romu kā Eiropas Savienības pilsoņu integrācijas sekmēšanu, lai nodrošinātu viņiem iespējas pilnībā izmantot ES visās iniciatīvās paredzētos stimulus, kuru mērķis ir veicināt romu tiesības un viņu kopienu integrāciju gan izglītības, gan nodarbinātības, gan pilsoniskās līdzdalības jomā;
23. norāda, ka Eiropas Savienības pilsonība paredz arī pienākumus, nevis tikai tiesības; īpaši vērš uzmanību uz pienākumu ievērot tās valsts tiesības aktus, kurā Eiropas Savienības pilsonis dzīvo, un cienīt citu tautu kultūru;
24. uzsver, ka personas valodas zināšanu un saskarsmes prasmju trūkums nedrīkst būt par iemeslu tam, lai liegtu tai piekļuvi sociālajām tiesībām, uz kurām personai būtu tiesības, ja tā būtu dalībvalsts pilsonis, tostarp tiesībām saņemt sociālos pabalstus, ko piešķir valsts vai vietējās pašvaldības iestādes;
25. aicina Komisiju izvērtēt dalībvalstu bērnu labklājības nodrošināšanas iestāžu lomu un rīcību, lai nodrošinātu vienlīdzīgas attieksmes un nediskriminēšanas principu piemērošanu attiecībā uz Eiropas Savienības pilsoņiem; uzsver, ka vecākiem jāļauj runāt ar saviem bērniem dzimtajā valodā un ka nacionālā piederība vai valodas zināšanām nevar būt par iemeslu tam, ka vecākiem tiek liegta piekļuve saviem bērniem;
26. atkārtro aicinājumu dalībvalstīm ievērot Eiropas Savienības pilsoņu tiesības ceļot ES, uzrādot derīgu personas apliecību vai derīgu pasi, un neierobežot šādu pārvietošanos drošības vai citu apsvērumu dēļ, jo īpaši, ceļojot ar gaisa vai jūras transportu;

Ceturtdiena, 2009. gada 2. aprīļa

27. aicina dalībvalstis un vietējās pašvaldības iestādes veikt citus nepieciešamos pasākumus, lai veicinātu Eiropas Savienības pilsoņu pārvietošanos ES dalībvalstīs, jo īpaši veikt pasākumus attiecībā uz tādiem praktiskiem jautājumiem kā uzturēšanās dokumentu un darba atļauju izsniegšana un transportlīdzekļu pārvietošana, citā dalībvalstī izdotu personu un transportlīdzekļu apdrošināšanas polišu atzīšana, medicīnisko datu pārsūtīšana, skaidru noteikumu izstrāde attiecībā uz medicīnisko izdevumu atmaksu un daudziem citiem jautājumiem, kas bieži vien nav īsti atrisināti, neskatoties uz attiecīgo noteikumu saskaņošanu ES līmenī; un aicina Komisiju apkopot attiecīgo informāciju un nodrošināt tās pieejamību Eiropas Savienības pilsoņiem;

28. iesaka papildināt Eiropas tiesiskuma telpu, lai nodrošinātu, ka pilsonības pārrobežu aspektus, kas saistīti ar privāto un ģimenes dzīvi, var efektīvi aizsargāt ar kopējiem noteikumiem starptautisko privāttiesību jomā, kas saistīti ar personīgo un ģimenes dzīvi; tālab mudina Komisiju izstrādāt saskaņotu pieeju un iesniegt vajadzīgos likumdošanas priekšlikumus;

29. aicina Komisiju piešķirt finansējumu dalībvalstu vietējo un reģionālo ierēdņu, kas strādā ar ES iekšējiem migrantiem, apmācībai, lai nodrošinātu šo ierēdņu zināšanas par būtiskākajiem ES tiesību aktiem, kas attiecas uz viņu darbības jomām, un, lai nodrošinātu iespēju iestādēm sniegt atbildes uz jautājumiem par iespējamām atšķirībām un neatbilstību starp dalībvalsts un EK tiesību aktiem; šai saistībā atzinīgi vērtē SOLVIT — Komisijas izveidotu tīklu, ko izmanto, lai tiešsaistē risinātu problēmas, — un aicina turpināt tā attīstību un popularizēšanu; cer, ka, palielinot cilvēkresursus un finanšu resursus, dalībvalstis palīdzēs atbalstīt valsts SOLVIT centrus; mudina vietējās un reģionālās iestādes un dalībvalstis sadarboties, apmainoties ar paraugpraksi un izstrādājot efektīvus priekšlikumus, lai atrisinātu Kopienas iekšējo migrantu situāciju;

30. uzskata, ka visi pilsoņi būtu vairāk jāiepazīstina ar *Europe Direct*, un šajā sakarībā iesaka uzsākt Komisijas saskaņotu ES līmeņa kampaņu plašsaziņas līdzekļos; aicina Komisiju uzraudzīt tīmekļa vietņu izplatīšanos, kas saistītas ar *Europe Direct* un SOLVIT, un koncentrēt svarīgāko informāciju un kontaktus īpašās atsauces tīmekļa vietnēs;

31. aicina Komisiju izstrādāt Eiropas Hartu patērētāju tiesībām, lai sniegtu viegli pieejamu informāciju pilsoņiem par viņu visbiežāk sastopamajām problēmām;

32. atzinīgi vērtē Komisijas "Rīcības plānu par integrētu pieeju, lai sniegtu pilsoņiem un uzņēmējiem vienotā tirgus atbalsta pakalpojumus"(SEC(2008)1882), lai nepieļautu kontaktpunktu sašķelšanu, un, kā uzsvērts Pakalpojumu direktīvā ⁽¹⁾, mudina izveidot vienu kontaktpunktu pakalpojumiem un precēm katrā dalībvalstī;

33. atgādina dalībvalstīm un vietējām pašvaldības iestādēm, ka Eiropas Savienības pilsonības jēdziens ietver nediskriminēšanas principa piemērošanu attiecībā uz visiem Eiropas Savienības pilsoņiem, nevis tikai noteiktas dalībvalsts pilsoņiem; aicina Komisiju turpināt izvērtēt ES iekšējo migrantu stāvokli un veikt nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu viņu kā Eiropas Savienības pilsoņu tiesības;

34. norāda, ka tiesības brīvi pārvietoties ir Eiropas Savienības pilsonības centrālā ass, un tādēļ uzskata, ka ļoti jāsatraucas par to, ka neviena dalībvalsts pagaidām nav pilnībā un pienācīgi īstenojusi Brīvas pārvietošanās direktīvu;

35. atzinīgi vērtē Komisijas iniciatīvu veicināt informētību par Brīvas pārvietošanās direktīvas jaunajiem noteikumiem, tostarp publicēt direktīvas piemērošanas vadlīnijas, tomēr pauž nožēlu par to, ka 19 valodās publicētās "Rokasgrāmatas par to, kā vislabāk izmantot Direktīvu 2004/38/EK" 16 000 eksemplāru ir pārāk mazs apjoms salīdzinājumā ar ES iedzīvotāju kopējo skaitu; aicina Komisiju nodrošināt šīs informācijas plašu pieejamību vietējām un reģionālajām iestādēm, kas ir primārais informācijas avots daudziem pilsoņiem, jo tieši vietējā līmenī visbiežāk nākas saskarties ar problēmām un Eiropas Savienības pilsoņu tiesību pārkāpumiem;

36. uzsver, ka pārvietošanās un uzturēšanās brīvībai, kas ir Eiropas Savienības pilsonības sastāvdaļa, ir milzīga ietekme uz ģimenes dzīvi, kā arī uz izvēli, ko sievietes izdara attiecībā uz izglītību un karjeru; tāpēc aicina Komisiju ņemt vērā sieviešu īpašās vajadzības šajā jomā;

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/123/EK (2006. gada 12. decembris) par pakalpojumiem iekšējā tirgū (OV L 376, 27.12.2006., 36. lpp.).

Ceturtdiena, 2009. gada 2. aprīļa

37. atgādina Brīvas pārvietošanās direktīvas noteikumus, kas piešķir Eiropas Savienības pilsoņiem tiesības dzīvot citā dalībvalstī ar nosacījumu, ka tie neapgrūtinā sociālās palīdzības sistēmu; tomēr atzīmē, ka dalībvalstīm jārikojas saskaņā ar Eiropas Kopienas Tiesas nolēmumiem ⁽¹⁾, kas saistībā ar šo direktīvu interpretē terminu "pietiekami resursi";

38. aicina Komisiju veikt rūpīgu pārbaudi, lai noskaidrotu, vai atsevišķās dalībvalstīs spēkā esošie tiesību akti un īstenojamā prakse nepārkāpj Eiropas Savienības pilsoņiem ar EK līgumu un Brīvas pārvietošanās direktīvu piešķirtās tiesības, īpaši saistībā ar "pietiekamu resursu", "uzņēmējas dalībvalsts sociālās palīdzības sistēmas nepamatotas apgrūtināšanas", "nopietnu iemeslu attiecībā uz sabiedrisko kārtību, valsts drošību un sabiedrības veselību" un "ļoti nopietnu sabiedriskās kārtības pārkāpumu" jēdzieniem; turklāt aicina Komisiju pārliecināties arī par to, ka praksē tiek piemērotas procesuālās garantijas, kā arī tiesiskās aizsardzības mehānisms un iespēja tiesās pārsūdzēt izraidīšanas pasākumus; norāda, ka jebkādi ierobežojumi attiecībā uz pamattiesībām brīvi pārvietoties jāinterpretē šaurā nozīmē;

39. aicina dalībvalstis, īstenojot brīvas pārvietošanās tiesības, atturēties un neapgrūtināt ar birokrātiju Eiropas Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu dzīvi, kas būtu nepamatota rīcība ciktāl tā nav skaidri paredzēta Brīvas pārvietošanās direktīvā, ir pretrunā ar Kopienas tiesību aktiem un traucētu īstenot tās tiesības, kas, nemaz nerunājot par administratīvo procedūru īstenošanu, ir paredzētas Līgumā; norāda dalībvalstīm, ka tām ir pienākums atvieglot to administratīvo procedūru izpildi, kas saistītas ar brīvas pārvietošanās tiesību īstenošanu;

40. aicina dalībvalstis atturēties no tādu tiesību aktu pieņemšanas, kas paredz piemērot Eiropas Savienības pilsoņiem pārāk bargas vai diskriminējošas sankcijas, piemēram, tādas, kuras paredz aizturēšanu gadījumā, ja paredzēta izraidīšana no uzņemošās dalībvalsts atbildību pastiprinošos apstākļos, pamatojoties uz to, ka pārkāpumu izdarījušais Eiropas Savienības pilsonis ir iepriekš nelikumīgi uzturējies citā dalībvalstī, vai Eiropas Savienības pilsoņa automātiska izraidīšana, ja atzīta viņa vai viņas vaina kriminālnozieģumā;

41. ļoti atzinīgi vērtē Komisijas nodomu Stokholmas programmā iekļaut pasākumus, kuru mērķis ir risināt problēmas, ar kurām Eiropas Savienības pilsoņi saskaras savas dzīves laikā Eiropas Savienībā; aicina šajā saistībā Komisiju ierosināt atbilstīgus pasākumus, arī civiltiesību jomā, lai beidzot ieviestu vienlīdzīgas attieksmes principu ne vien attiecībā uz precēm, kapitālu un pakalpojumiem, bet arī personām, novēršot diskrimināciju, kā norādīts EK līguma 13. pantā, jo pašreizējā situācija rada šķēršļus attiecībā uz brīvu pārvietošanos un ir pretrunā kopējām Eiropas vērtībām, kuras paredz vienlīdzību un nediskrimināciju;

42. uzskata, ka balsošanas un kandidēšanas tiesību piešķiršana saistībā ar vietējo pašvaldību vēlēšanām dzīvesvietas dalībvalstī ir *sine qua non*, lai īstenotu efektīvu integrācijas politiku;

43. aicina dalībvalstis nodrošināt, ka visiem Eiropas Savienības pilsoņiem, kas dzīvo kādā citā dalībvalstī, kura nav viņu izcelsmes valsts, ir pieejama visa informācija par viņu tiesībām balsot vietējo pašvaldību un Eiropas vēlēšanās;

44. pauž nožēlu par to, ka tikai neliels skaits Eiropas Savienības pilsoņu, kas dzīvo dalībvalstīs, kuras nav to izcelsmes valsts, izmanto tiesības kandidēt vai balsot Eiropas Parlamenta vai pašvaldību vēlēšanās savā dzīves vietā; norāda uz praktiskiem iemesliem, kas pārāk bieži liedz potenciālajiem vēlētajiem izmantot savas tiesības; aicina Komisiju, dalībvalstis un vietējās pašvaldības iestādes, ņemot vērā gaidāmās 2009. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanas, īstenot efektīvas Eiropas mēroga informēšanas kampaņas par Eiropas Savienības pilsoņu tiesībām piedalīties vēlēšanās un sniegt praktiskus padomus attiecībā uz to, kā izmantot šīs tiesības vietējā līmenī;

45. aicina dalībvalstis valsts un vietējos plašsaziņas līdzekļos, arī televīzijā, radio un internetā, uzsākt informēšanas kampaņas ES oficiālajās valodās, lai informētu Eiropas Savienības pilsoņus par viņu tiesībām balsot un kandidēt vēlēšanās, kā arī par reģistrācijas procedūrām, kurām jābūt iespējami vienkāršākām;

⁽¹⁾ Citu lietu starpā: lieta C-424/98, Komisija pret Itālijas Republiku, un lieta C-184/99, Grzelczyk.

Ceturtdiena, 2009. gada 2. aprīļa

46. atzinīgi vērtē Komisijas rīcību, jo tā grozīja Padomes 1993. gada 6. decembra Direktīvu 93/109/EK, ar ko nosaka sīki izstrādātu kārtību balsstiesību un tiesību kandidēt Eiropas Parlamenta vēlēšanās izmantošanai Savienības pilsoņiem, kas dzīvo dalībvalstī, kuras pilsoņi tie nav ⁽¹⁾, paredzot, ka ir jāveic pasākumi, lai samazinātu tās izmaksas, kas jāsedz kandidātiem un dalībvalstīm;

47. aicina visās dalībvalstīs veikt vajadzīgās reformas ES vēlēšanu procedūrās, lai nodrošinātu līdzīgākas procedūras un atrastu veidus, kā sekmēt aktīvu Eiropas Savienības pilsonisko līdzdalību, turklāt aicina pēc šo reformu īstenošanas noorganizēt atbilstīgas informēšanas kampaņas;

48. konstatē, ka dalībvalstīs pastāv būtiskas atšķirības attiecībā uz Eiropas Savienības pilsoņu, kas nedzīvo to izcelsmes dalībvalstī, tiesībām balsot to izcelsmes valsts parlamenta vēlēšanās; pauž nožēlu par to, ka šā iemesla dēļ daudziem Eiropas Savienības pilsoņiem ir liegtas tiesības piedalīties vēlēšanās gan to izcelsmes dalībvalstī, gan arī to dzīvesvietas dalībvalstī; aicina dalībvalstis sadarboties, lai nodrošinātu iespēju vēlētajiem, kas nedzīvo to izcelsmes valstī, pilnībā izmantot savas vēlēšanu tiesības to dzīvesvietas valstī, izveidojot pietiekami daudz vēlēšanu iecirkņu visā teritorijā, un atvieglot balsotāju reģistrāciju; aicina dalībvalstis arī pieņemt vajadzīgās tiesību normas, lai valsts parlamenta vēlēšanās garantētu balsošanas tiesības visiem tiem Eiropas Savienības pilsoņiem, kuri šķērso tādas dalībvalsts teritoriju, kas nav viņu izcelsmes dalībvalsts;

49. uzskata, ka politisko partiju skaita pieaugums un izplatība Eiropas līmenī ir efektīvākais veids, kā sekmēt tāda Eiropas Savienības pilsoņa kandidēšanu vēlēšanās, kurš dzīvo vienā dalībvalstī, bet kuram ir citas dalībvalsts pilsonība; tādēļ cer, ka Eiropas mēroga partijas tiks stiprinātas, cita starpā piešķirot lielāku finansiālo atbalstu;

50. aicina Komisiju, Padomi un dalībvalstis uzlabot EK līguma 19. panta faktisko efektivitāti, nodrošinot, ka visiem ES pilsoņiem ir tiesības kļūt par politisko partiju biedriem tajā dalībvalstī, kurā atrodas viņu dzīvesvieta;

51. uzskata, ka Eiropas Savienības pilsonība garantē vienādas tiesības visiem Eiropas Savienības pilsoņiem, neatkarīgi no tā, vai viņu dzīvesvieta atrodas ES vai trešās valsts teritorijā; mudina Komisiju izanalizēt to Eiropas Savienības pilsoņu situāciju, kuri dzīvo ārpus ES teritorijas, un veikt atbilstīgus pasākumus, lai nodrošinātu viņu pilsoņu tiesību izmantošanu;

52. atgādina, ka saskaņā ar EK līguma 20 pantu Eiropas Savienības pilsoņiem trešajā valstī, kurā nav pārstāvniecības tai dalībvalstij, kuras pilsoņi viņi ir, ir tiesības uz jebkuras dalībvalsts diplomātisko un konsulāro iestāžu aizsardzību ar tādiem pašiem nosacījumiem kā šīs valsts pilsoņiem, un uzsver šā noteikuma kā principa būtisko nozīmi, ciktāl tas tiek piemērots, lai atzītu Eiropas Savienības pilsonības ārējo dimensiju;

53. atzinīgi vērtē Komisijas iesniegto rīcības plānu 2007.–2009. gadam, kas iekļauts tās 2007. gada 5. decembra paziņojumā "Efektīva konsulārā aizsardzība trešās valstīs – Eiropas Savienības ieguldījums" (COM(2007)0767); aicina dalībvalstis un Komisiju turpināt īstenot Komisijas 2006. gada 28. novembra zaļās grāmatas "Eiropas Savienības pilsoņu diplomātiskā un konsulārā aizsardzība trešās valstīs" (COM(2006)0712 un Parlamenta 2007. gada 11. decembra rezolūcijas ⁽²⁾ par šo pašu tēmu ieteikumus;

54. aicina dalībvalstis, kuras to vēl nav izdarījušas, iedrukāt EK līguma 20. pantu to izdotajās pasēs līdzās informācijai par dalībvalsti saskaņā ar M. Barnier ziņojumā un 2006. gada 15. jūnija Eiropas Savienības Padomes sanāksmes secinājumos pausto aicinājumu; aicina Komisiju nodrošināt pasu izdevējas iestādes visās dalībvalstīs ar brošūrām, kurās norādītas šīs tiesības un vispārīgs to noteikumu kopsavilkums, kas attiecas uz EK līguma 20. panta piemērošanu; pieprasa, lai brošūras tiktu izplatītas personām, kas saņem jaunās pases; aicina Komisiju izveidot tīmekļa vietni "Eiropa", lai publicētu praktisku informāciju par konsulāro aizsardzību un atvieglotu piekļuvi dalībvalstu paziņojumiem par padomiem attiecībā uz ceļojumiem, kā tas ierosināts Komisijas 2007. gada Rīcības plānā;

⁽¹⁾ OV L 329, 30.12.1993., 34. lpp.

⁽²⁾ OV C 323E, 18.12.2008., 120. lpp.

Ceturtdiena, 2009. gada 2. aprīļa

55. mudina Komisiju izveidot Eiropas bezmaksas tālruņa līniju, kuras numurs jāiedrukā pasē, pēc EK Līguma 20. panta teksta, un kuru izmantojot ārkārtas situācijās, ES pilsoņi varēs iegūt detalizētu informāciju savā valodā par dalībvalstu konsulātiem lai saņemtu vajadzīgo palīdzību;
56. aicina Komisiju un Padomi pieņemt citas direktīvas un noteikumus, lai nostiprinātu Kopienas tiesību aktu kopumu diplomātiskās un konsulārās aizsardzības jomā un lai pieņemtu tiesiski saistošas tiesību normas attiecībā uz EK Līguma 20. panta piemērošanu;
57. aicina Savienību veikt citus pasākumus, lai aizsargātu tās pilsoņus trešās valstīs, tostarp veikt pasākumus, lai Eiropas Savienības pilsoņiem netiktu piespriests nāves sods;
58. aicina dalībvalstis pienācīgi ievērot EK Līguma 20. pantā noteikto pienākumu, un tādēļ savā teritorijā ieviest vajadzīgos noteikumus un uzsākt starptautiskas sarunas, lai nodrošinātu Eiropas Savienības pilsoņu aizsardzību ārpus Eiropas Savienības teritorijas, īpašu uzmanību pievēršot to saistošo rīcības protokolu apstiprināšanai, kuri trešās valstīs jāievēro konsulārajiem dienestiem ārkārtas situācijā vai drošības vai humanitārās krīzes gadījumā;
59. atzinīgi vērtē Padomes nesen pieņemtās pamatnostādnes par vadošās valsts iecelšanu būtiskas krīzes gadījumā ⁽¹⁾ un aicina plašāk interpretēt EK Līguma 20. pantu par konsulāro un diplomātisko aizsardzību, ko faktiski saņem Eiropas Savienības pilsoņi;
60. aicina Komisiju visu dalībvalstu un Eiropas Savienības pilsoņu vārdā turpināt sarunas par bezvīzu režīmu ceļošanai uz trešām valstīm; konstatē — nav taisnīgi, ka dažiem Eiropas Savienības pilsoņiem tiek piemērots vīzu režīms, bet citi var ceļot, pamatojoties uz dalībvalstu noslēgtajām vienošanām par vīzu režīma atcelšanu;
61. uzskata, ka tiesību iesniegt lūgumrakstus kā Eiropas Savienības pilsoņu pamattiesību statuss nosaka, ka Komisijai ir vismaz jānorāda pietiekami iemesli tam, kādēļ tā neievēro Parlamenta ieteikumu;
62. aicina Padomi un Komisiju veidot ciešāku sadarbību ar Parlamenta Lūgumrakstu komiteju un Eiropas Ombudu, lai Eiropas Savienības pilsoņi varētu izmantot savas tiesības efektīvāk;
63. atzinīgi vērtē to, ka ir izveidota Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra un pieņemts Padomes 2007. gada 19. aprīļa Lēmums 2007/252/EK, ar ko laikposmam no 2007. līdz 2013. gadam izveido īpašu programmu "Pamattiesības un pilsonība" kā daļu no vispārējās programmas "Pamattiesības un tiesiskums" ⁽²⁾, paredzot mērķi sekmēt tādas Eiropas sabiedrības attīstību, kuras pamatā ir pamattiesību, arī no ES pilsonības izrietošo tiesību, ievērošana;
64. aicina valstu parlamentus aizvien vairāk iesaistīties brīvības, drošības un tiesiskuma telpas izveidē; valstu parlamentu un ES iestāžu sadarbībai jāatvieglo valsts tiesību aktu pieņemšana un ES tiesību aktu īstenošana praksē, kā arī jāuzlabo saziņa ar pilsoņiem, informējot viņus par tiesībām, kas saistītas ar Eiropas Savienības pilsoņa statusu;
65. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai un dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

⁽¹⁾ OV C 317, 12.12.2008., 6. lpp.

⁽²⁾ OV L 110, 27.4.2007., 33. lpp.